ZIRC ÉS VIDÉKE

PRO URBE-DÍJAS KÖZÉLETI LAP **Ára: 400 Ft** Új folyam 7. évf. 11. szám, 2024. július 22. JÚLIUSI ÖSSZEVONT SZÁM

Az összefogás és a közös célok ünnepe a zirci kórházban

Az egészségügyben dolgozókat köszöntötték a július elsejei Semmelweis-naphoz kapcsolódóan. Az ünnepi eseménynek a Zirci Erzsébet-Kórház Rendelőintézet Krónikus Belgyógyászati Osztályának parkja adott helyet.

A kitüntetésben részesülők és az elismeréseket átadók közös csoportképe a zirci kórház Semmelweis-napi ünnepségén

A vendégek köszöntését követően *Kuzman Ágnes*, a Zirci Erzsébet Kórház-Rendelőintézet mb. főigazgatója mondott ünnepi beszédet. Különleges alkalomnak nevezte a Semmelweis-napot, hiszen Semmelweis Ignác, az anyák megmentője előtt tisztelegnek és elismerik mindazokat, akik az egészségügyben dolgoznak, munkájukkal hozzájárulva a betegek gyógyulásához.

Köszönetét fejezte ki minden kollégájának az elmúlt fél évben végzett áldozatos munkájáért. Mint mondta, a decemberben bekövetkezett változásokra senki sem számított, de minden munkatárs kivételes rugalmasságot és elkötelezettséget tanúsított, és ennek az összefogásnak köszönhető, hogy az intézmény zökkenőmentesen működhetett tovább.

Hangsúlyozta, hogy ez a csapatmunka a Zirci Erzsébet Kórház erejét és szellemiségét tükrözi, biztosított továbbá arról is, hogy az összefogás a jövőben is ki fog tartani. Fontosnak nevezte, hogy a további várható változások során is megőrizzék ezt az egységet, hiszen csak így tudnak sikeresen szembenézni a kihívásokkal. (Folytatás a 4. oldalon)

Két napig nyaraltunk hagyományaink határtalan tengerén

Az első alkalommal megrendezett, kétnapos ZIRCI FOLK fesztivál ékes példája volt annak, hogy a hagyományaink akkor elevenednek meg igazán, ha megéljük azokat. Bakonyi és palóc népdalokat tanulva, örömtáncot járva, kézművesekkel alkotva, népviseletben felvonulva, vagy csak a kulturális élmények csendes szemlélőjeként.

Az újonnan életre keltett, a Zirc várossá nyilvánításának 40. évfordulóját ünneplő programsorozathoz is kapcsolódó rendezvény során nemcsak a Bakony, hanem szinte az egész Kárpát-medence kulturális kincsei terítékre kerültek és a térség sváb hagyományai is szerepet kaptak a gazdag kínálatban.

A fesztivál bázisa a Reguly Antal Múzeum és Népi Kézműves Alkotóház volt, és mivel a program ideje majdnem egybeesett névadójuk születésnapjával, az intézmény által 2019 óta folyamatosan megtartott ünnepi alkalomra is a ZIRCI FOLK keretében került sor. (Teljes cikkünk a 8-9. oldalon olvasható).

A képen Paluch Norbert néptáncpedagógus lányával párt alkotva rimóci lassú csárdásra tanítja a vállalkozó kedvűeket a piactéren.

Közeleg a II. ZIRCikON fesztivál! – programajánló a 2. oldalon

PIROS SZÜLETÉSNAP

Alapításának húszéves évfordulóját ünnepli idén a Közép-Dunántúli Piros jelvényszerző túramozgalom. Ez alkalomból szervezett vándortúrát az Észak-Dunántúli Területi Természetbarát Szövetség. A jubileumi ünnepségnek a túra rajtállomása, Zirc városa adott otthont. (12. oldal)

Megbízott vezető a zirci óvoda élén

A Zirci Benedek Elek Óvoda és Bölcsőde intézményvezetése tárgyában tartott rendkívüli ülést a Zirc és Lókút Óvodatársulás Társulási Tanácsa.

2024. július 15-én lejárt a jelenlegi intézményvezető megbízatása, ezért a fenntartó társulásnak pályázatot kellett kiírnia az intézményvezetői-főigazgatói munkakör ellátására.

A megadott határidőig nem érkezett pályázat, ezért a tanács döntött, hogy az előzetesen lefolytatott egyeztetéseknek megfelelően *Kovácsné Palkovics Mártá*t, a jelenlegi humánerőforrás gazdálkodásért felelős intézményvezető-helyettest bízza meg az intézmény vezetésével a főigazgatói munkakör pályázat útján történő betöltéséig, de legfeljebb 2025. július 15. napjáig.

Az óvodatársulás egy másik határozatot is elfogadott, melyben köszönetét fejezi ki *Kovács Mónika* főigazgatónak a Zirci Benedek Elek Óvoda és Bölcsőde magasabb vezetői feladatainak ellátása érdekében végzett színvonalas és tartalmas munkájáért. (kg)

FIZETETT HIRDETÉS

Széchenyi Terv Plusz Építsük együtt Magyarországot!
Magyarország Kormánya
Az Európai Unió társfinanszírozásával

Belsound Kft. modern üzleti és termelési kihívásokhoz való alkalmazkodását segítő fejlesztési pályázata

A Belsound Kft. 2021.10.21-én támogatói döntésben részesült a GINOP_PLUSZ-1.2.1-21-2021-03601 azonosítószámú projekt keretében, ahol 86,25 millió forint feltételesen vissza nem térítendő európai uniós támogatást nyert el. Jelen pályázat célja a modern üzleti és termelési kihívásokhoz való alkalmazkodását segítő fejlesztés megvalósítása volt. A fejlesztés megvalósítására Fiadon került sor. A projekt a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program Plusz keretében valósult meg, melyben eszközbeszerzésre és ingatlan beruházásra került sor.

A Belsound Kft. Nagy Tamás 100%-os tulajdonában lévő magyar vállalkozás, amely 2013. év végén alakult annak érdekében, hogy a tulajdonos hallókészülék értékesítése területén szerzett közel 10 év tapasztalatait hasznosítsa. A vállalkozás kitűzött célja, hogy hazánkban a hallás élményét nélkülöző emberek új lehetőséget kapjanak és az éphallók is hozzájuthassanak elérhető áron forgalmazott magyar fejlesztésű és gyártású zajvédelmi eszközökhöz. A vállalkozás tulajdonosai elkötelezettek a folyamatos fejlesztés mellett. 3D területen a Belsound Kft teljes koncepcióval rendelkezik, audiológia, fogászat és egyészségügyi területen különböző fejlesztési eredményei vannak, mint pl. 3D digitális műszem-gyártás.

A vállalkozás sikerrel pályázott az Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program Plusz, „A mikro-, kis- és középvállalkozások modern üzleti és termelési kihívásokhoz való alkalmazkodását segítő fejlesztések támogatása” című, GINOP Plusz-1.2.1-21 kódú pályázati kiírásra, melynek keretében az 123 213 475 forint összköltségű projekt megvalósításához 36 964 043 forint önerő biztosítása mellett, 86 249 432 forint feltételesen vissza nem térítendő támogatást nyert el. Az európai uniós támogatás segítségével 3D projektünk megvalósításához szükséges beszerzések valósultak meg, mely által a modern termelési kihívásokhoz való alkalmazkodásuk biztosítottá vált. A beruházás a vállalkozás fiadi, Kossuth Lajos utca 48. szám alatt található telephelyén valósult meg. A projekt keretében a fejlesztéshez szükséges eszközök beszerzésére, napkollektoros rendszer kivitelezésére, valamint szakmai tanácsadás támogatására került sor.

A pályázat 2021.11.26. és 2023.09.29. közötti időszakban, az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásával valósult meg.

A II. ZIRCikON fesztivál programja

AUGUSZTUS 18. VASÁRNAP

Alkotmány utcai Sportpálya 08.00-tól Kispályás Focikupa

Reguly Antal Múzeum és Népi Kézműves Alkotóház 08.00-08.40: Ébredj Zirc! – Aerobic Gyöngyösi Szilviával (SZISZO) a My étrend brand képviselőjével, **09.00-18.00**: "Mozdulnék Sportlabor" ingyenes egészséges életmód és sport tanácsadási szolgáltatás az Egészségesebb Munkahelyekért Egyesület szervezésében, az Aktív Magyarország Államtitkárság támogatásával, **09.00-18.00**: Corliv Group - Vitamin sátor, **09:00-10.30**: Várostörténeti séta, **10.00-10.50:** Kaláka koncert, **10.00-18.00**: Kézműves foglalkozások, **10.00-18.00**: Zirci nők kiállítás, **10.00-18.00**: Regulyversum kiállítás, **11.00-18.00**: „Dimenziók” kiállítás a Vidéken Bénázók Egyesület szervezésében, **16.30-17.00**: Kid Rock n’ Roll bemutató - Zirci csoport

Agrárműszaki Emlékek Gyűjteménye 10.00-18.00: a gyűjtemény megtekintési lehetősége ingyenesen

Békefi Antal Városi Könyvtár 10.00-18.00: Mi, zirciek - helytörténeti mozaik - szemezgetés a Zirc és Vidéke újság és a Zirci TV emlékeiből, **10.00-15.00:** 3D nyomtató bemutató, **15.00**: Ladányi József festőművész kiállításának megnyitója

PSZC Reguly Antal Szakképző Iskola és Kollégium udvara 10.00-20.00 Veteránjármű-bemutató (Bakonyi Veterán Klub), **17.00-18.00:** Veteránautós felvonulás

Rákóczi tér 10.00-18.00: Ingyenes „sétavonat” menetrend szerint, meghatározott útvonalon a város kulturális pontjait összekötve óránként

Zirci Reguly Antal Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola Rákóczi téri tornaterme 13.00-17.00: Véradás a Magyar Vöröskereszt Zirci Területi Szervezete közreműködésével

Magyar Nemzeti Múzeum Közgyűjteményi Központ MTM Bakonyi Természettudományi Múzeuma, Közművelődési terem 14.00-18.00: Egzotikus ízeltlábú kiállítás

Zirc Pump Track pálya 19.00: Deutsch Tamás BMX freestyle bemutatója

Alkotmány utcai Rendezvénytér 20.00-21.30: Ekhoe, Figura, **22.00-23.30:** 4S Street, **00.00-01.30:** Lotfi Begi and friends, Kollányi Zsuzsi, Nagy Adri

AUGUSZTUS 19. HÉTFŐ

Békefi Antal Városi Könyvtár 10.00-15.00: Mi, zirciek - helytörténeti mozaik - szemezgetés a Zirc és Vidéke újság, és a Zirci TV emlékeiből, **10.00-15.00:** Ladányi József festőművész kiállítása

Zirci Ciszterci Apátság Látogatóközpont 10.00-18.00: Gyerekprogram: kosaras hinta és népi játszóház az Apátsági Díszudvarban, **11.00**: Szent Bernát-napi ünnepi szentmise, Huszár Lőrinc ezüstmiséje, **16.00**: 25 éve a Zirci Apátság orgonájánál - Kapitány Dénes művészi jubileuma - közös hangverseny G. Noé Judittal, **18.00:** Koncert az Apátsági Díszudvarban

PSZC Reguly Antal Szakképző Iskola és Kollégium udvara
10.00-20.00: Veteránjármű-bemutató (Bakonyi Veterán Klub)

Alkotmány utcai Rendezvénytér 08.00-14.00: ZIRC40 Főzőverseny, **21.00-22.30**: Karthago, **23.00-01.30:** ZircTop40- DJ Kicsee, Tehel Károly

AUGUSZTUS 20. KEDD

10.00: Szentmise a Ciszterci Bazilikában, **11.00**: Államalapító Szent István királyunk és az Új Kenyér ünnepe (Szent István tér), Díszpolgár cím, PRO URBE emlékérem és középiskolai tanulmányi ösztöndíjak átadása

Történetírói pályázattal is emléket állít krónikásának a város

Cuhavölgyi Klára nevét vette fel az önkormányzat történetírói pályázata, melynek újbóli kiírásáról is döntött Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testülete júliusi munkaterv szerinti ülésén. A „Millió lépés az iskoláért” programban résztvevő zirci iskolák teljesítményét is méltányolja a város.

Zirc Városi Önkormányzat eddig öt alkalommal írta ki történetírói pályázatát „Elmesélem Neked!” címmel. A korábbi felhívásokra több értékes pályamű is érkezett, melyek révén újabb helytörténeti ismeretekkel gyarapodott Zirc.

A képviselő-testület döntött, hogy újból kiírja pályázatát, mellyel egyben emléket állít Cuhavölgyi Klárának, városunk közelmúltban elhunyt, Pro Urbe Emlékéremmel kitüntetett polgárának, aki nem egy alkalommal szerepelt eredményesen a korábbi pályázatokon. Az új kiírás már az ő nevét viseli és a várossá nyilvánítás negyvenedik évfordulójához is kapcsolódik.

Ottó Péter polgármester arra biztatott mindenkit, hogy éljenek a pályázat lehetőségével, a helyezettek számára díjként biztosított pénzösszeg is motivációt adhat az alkotásra. A pályázati felhívást cikkünk után közöljük.

Elegendő zöldpontot ugyan egyik zirci iskolának sem sikerült összegyűjtenie, a kékköröket viszont mindannyian teljesítették, ezért a képviselő-testület úgy döntött, hogy ezúttal is méltányolja a területén lévő, a „Millió lépés az iskoláért” mozgásnépszerűsítő programban résztvevő oktatási intézmények teljesítményét sportszerekre fordítható anyagi támogatással.

A képviselők a Pénzügyi Ellenőrző és Gazdasági Bizottság javaslatát támogatták, e szerint a lépésekért egyforma összeget kapnak az iskolák, a további jutalmat pedig az összegyűjtött zöldpontok számának arányában osztották el. Ennek megfelelően a Pápai SZC Reguly Antal Szakképző Iskola és Kollégium 297 950, a III. Béla Gimnázium, Művészeti Szakgimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola 266 850, a Zirci Reguly Antal Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola 279 050 forintos támogatásban részesül.

A tűzoltólaktanyának is helyet adó Petőfi utcai ingatlan résztulajdonosaként foglalt állást a képviselő-testület, és hozzájárulását adta ahhoz, hogy a Zirci Önkormányzati Tűzoltóság pályázatot nyújtson be a tűzoltószertár felújítására, korszerűsítésére a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság felhívásán.

A Magyar Nemzeti Múzeum Közgyűjteményi Központ TTM Bakonyi Természettudományi Múzeumának kérelmét is támogatták a döntéshozók, és 270 000 forintos vissza nem térítendő összeggel segítik a közelgő II. ZIRCikON fesztiválhoz kapcsolódó programjuk megvalósítását. A múzeum az előző évben is sikeres és azóta kiegészített egzotikus ízeltlábúak kiállítással várja majd az érdeklődőket.

A Győr-Balaton kerékpárút Zirc és Olaszfalu közötti szakaszának alternatív nyomvonalát is vizsgálja a képviselő-testület. Az ebből a célból szükséges tanulmányterv készítésére és az opcionális tervezési feladatokra lefolytatott beszerzési eljárást eredményesnek nyilvánították, nyertesének pedig a Via Futura Kft-t nevezték meg.

„Az évezredek nyomában A-tól Zircig” című, turizmusfejlesztést célzó TOP-PLUSZ projekt fejlesztési területei közül a Zirci Bakonyi Panteon és a Királyi udvarház komplex tervezési feladatainak elvégzésével a MODUM Kft-t bízza meg a képviselő-testület.

A közvilágítás korszerűsítése, a lámpatestek LED-esre történő cseréje nemrégiben ment végbe városunkban. Törvényi változás következtében azonban önkormányzat nem üzemeltethet közvilágítást, arra villamosenergia-ipari vállalkozás bevonása szükséges. A képviselő-testület a Fénysport Lux Kft. ajánlatát fogadta el, velük köti meg üzemeltetési és karbantartási szerződését 2024-től 2028-ig.

A 2024. január 1. és május 31. között pótelőirányzatként biztosított egyéb feladat végrehajtásához kapcsolódó előirányzat-rendezések miatt volt szükség az önkormányzat 2024. évi költségvetésének módosítására, illetve a tanulmányi ösztöndíjpályázat forrása is kiegészítésre került. A költségvetés főösszege csaknem negyvenmillió forinttal emelkedett, így az 3 363 774 845 forintban rögzült.

Az előző évi pénzmaradvány előirányzatosítása és a június 9-én lebonyolított választásra biztosított állami támogatás beépítése okán a Zirci Közös Önkormányzati Hivatal költségvetése is módosult, annak főösszege tizennégymillió forinttal emelkedett, ezáltal 318 174 821 forintban került rögzítésre.

A képviselő-testület újból kiírta történetírói pályázatát 200 000 forintos összdíjazással

A sporttelepet üzemeltető Football Club Zirc Sportegyesület ingatlanfenntartási munkáinak ellátásáról szóló beszámolóját tudomásul vette a képviselő-testület. Ebből kiderül többek között, hogy a klub pályázati forrásból kisebb fejlesztéseket valósított meg, így például lecserélték a labdafogó hálókat a kapuk mögött és a műfüves kispályánál. Az öltözőépület felújítása várhatóan augusztus közepéig megvalósul. KG

ELMESÉLEM NEKED! – CUHAVÖLGYI KLÁRA TÖRTÉNETÍRÓI PÁLYÁZAT

Zirc Városi Önkormányzat a településünk, a helyi társadalom történetét, annak az utódokra történő áthagyományozását, továbbörökítését továbbra is fontosnak tartja, ezért kiírja „ELMESÉLEM NEKED! – CUHAVÖLGYI KLÁRA” című történetírói pályázatát 200 000 forintos összdíjazással, Zirc várossá nyilvánításának 40. évfordulójához is kapcsolódóan.

A dolgozatok témájának Zirchez kell kötődniük és az 1984-et megelőző időszak feldolgozását várjuk bármilyen műfaji formában, terjedelmi korlát nélkül. Az írások fotókkal, egyéb képi dokumentumokkal illusztrálhatók.

A beadott pályamunkákat a Zirci Városi Önkormányzat Képviselő-testülete Emberi Kapcsolatok Bizottsága által felkért bíráló bizottság értékeli (a pályázó személyek ismerete nélkül), és dönt a helyezések sorsáról. **Az első három helyezettet díjazzuk**, a következő elosztásban: I. helyezett – 100 000 forint, II. helyezett 60 000 forint, III. helyezett – 40 000 forint.

A legjobb alkotásokat – nem feltétlenül csak a díjazottakat – **megjelentetjük** az alkotó nevének feltüntetésével.

A pályázatokat kizárólag nyomtatott formában fogadjuk el a Zirci Közös Önkormányzati Hivatal (8420 Zirc, Március 15. tér 1.) titkárságán leadva, Zirc város polgármesterének címezve. A borítékra írják rá: „ELMESÉLEM NEKED! CUHAVÖLGYI KLÁRA TÖRTÉNETÍRÓI PÁLYÁZAT”. A pályázatokat elektronikus formában is kérjük megküldeni a pmh@zirc.hu e-mail címre.

Benyújtási határidő: 2024. november 30.

A pályázati adatlap letölthető Zirc város honlapjáról, a www.zirc.hu oldalról a Pályázatok menüpont alatt, vagy kérhető a Zirci Közös Önkormányzati Hivatal Titkárságán.

Zirc Városi Önkormányzat

Összefogás és csapatmunka – az egészségügyben dolgozókat ünnepelték Zircen

(Folytatás az 1. oldalról)

Az intézmény megbízott vezetője ezúton is kérte az Országos Kórházi Főigazgatóságot és a Veszprém Vármegyei Irányító Intézményt arra, hogy lássa meg bennük a lehetőséget, és tekintsenek rájuk partnerként, hogy az együttműködés és összefogás révén ki tudják használni a közös lehetőségeiket, ezáltal a betegek érdekében végzett munkájuk is hatékonyabbá és eredményesebbé válhat. Kiemelte, hogy a zirci egy kicsi, de jól felszerelt kórház, ahonnan a visszajelzések alapján a betegek elégedetten távoznak.

Kuzman Ágnes mb. főigazgató ünnepi beszéde

„A munkatársak kitartása és elhivatottsága nélkülözhetetlen ahhoz, hogy a legmagasabb színvonalú ellátást nyújthassuk. Együtt, egymást támogatva és segítve továbbra is magas szinten szolgálhatjuk betegeinket, közösségünket. Legyen ez a nap az összefogás és a közös célok ünnepe” – zárta gondolatait Kuzman Ágnes, további sikeres munkát kívánva mindenkinek.

Az ünnepi beszédet követően a Veszprémi Petőfi Színház művészei – *Módri Györgyi*, *Szederjesi Teodóra* és *Keresztes Gábor* – emelték az ünnep fényét, műsoruk egyfajta elismerésként hatott az ünnepeltek irányába. Több ismert magyar operettsláger is elhangzott, és olyan remek hangulatot sikerült teremteniük, hogy a teraszra kiülő ápoltak is dalra fakadtak. A szintén az előadásuk részét képező tréfás dialógussal mosolyt csaltak az arcokra, hangos kacaj is átjárta a kórház kertjét.

Többeknek talán kedve lett volna táncra perdülni a művészek zenés műsora által

Az ünnepségen kitüntetések átadására is sor került, összesen öt kategóriában ismerték el az egészségügyben dolgozókat. Semmelweis-napi jutalomban részesült *Hérics Anita* főnővér, *Kovácsné Barta Mónika* ápolási asszisztens, *Seligáné Wágenhoffer Judit* gyógytornász, *Turiné Szelthoffer Judit* szakasszisztens és *Veidinger Zsuzsanna* ápolási asszisztens. Igazgatói dicséretet kapott *Lipták Gábor* gépkocsivezető, *Molnár Ferenc* műtőssegéd és *Rábel Renáta* szakápoló. A Zirc Kórház Egészségügyi Szakdolgozója címet az idei évben *Hermann Gabriella* asszisztens érdemelte ki. „Zirc Kórházért” Emlékéremmel tüntették ki *dr. Csordás József* és *dr. Vermes Tamás* főorvosokat. A Zirc Városi Önkormányzat által adományozott „Zirc Egészségügyéért” elismerést *Révész Ferenc*, a Zirci Erzsébet Kórház-Rendelőintézet informatikusa vehette át. Az intézményi elismeréseket Kuzman Ágnes mb. főigazgató, az önkormányzati kitüntetést *Varga Zita*, az Emberi Kapcsolatok Bizottság elnöke adta át, *dr. Kovács Zoltán*, térségünk országgyűlési képviselőjének közreműködésével. A kitüntetettek méltatását a következő oldalon ismertetjük.

Dr. Vermes Tamás, a kórház tavalyi év végén leköszönő főigazgatója nem tudott elmenni szó nélkül a kitüntetése kapcsán. Mint mondta, illusztris és tiszteletreméltó társaságba került ezáltal, hiszen akik eddig megkapták a „Zirc Kórházért” Emlékérmet, azok évtizedeken keresztül dolgoztak a zirci kórházért, míg ő bő egy évtizedig szolgálta az egészségügyi intézményt. Hangsúlyozta, hogy a neve mellé felsorolt érdemekből az intézmény minden munkatársa kivette a részét, a kórház gazdasági helyzetének stabilizálásában pedig megkerülhetetlen volt dr. Kovács Zoltán, térségünk országgyűlési képviselőjének szerepe. Örömét fejezte ki, hogy jó kezekbe került a kórház vezetése. Hozzáfűzte, hogy a díjat nem végállomásnak, hanem egy stációnak tekinti, amíg egészsége engedi, számíthatnak a szakmai munkájára.

Dr. Vermes Tamás köszönetnyilvánítása a kitüntetése alkalmából

Az ünnepi alkalomból dr. Kovács Zoltán, térségünk országgyűlési képviselője mondott pohárköszöntőt, aki először is gratulált az elismerésben részesülőknek. Kiemelte, hogy a legismertebb magyar orvos születésnapján ünnepeljük az egészségügyben dolgozókat, Semmelweis Ignácnak összesen tizennyolc szobra van világszerte, és az UNESCO az ő egykori iratait megtartandó értéknek nyilvánította. Mindenkinek a figyelmébe ajánlotta a róla készült játékfilmet, hiszen példát kaphatunk állhatatosságból, szakmai tudásból, tudomány iránti elkötelezettségből, és hozzátette, hogy ezek a tulajdonságok az ünnepségen elhangzott laudációkból is visszaköszöntek. Azt kívánta, hogy továbbra is maradjon meg az egészségügyi dolgozók kitartása a betegek ellátásának érdekében, végül emelte poharát a szakma képviselőire.

Dr. Kovács Zoltán országgyűlési képviselő köszönti az egészségügyben dolgozókat

„Zirc Egészségügyéért”

Révész Ferenc

Informatikus rendszergazdaként végzett munkája jelentős hatással volt a Zirci Erzsébet Kórház-Rendelőintézet működésére és közvetetten a lakosságra is, hiszen az általa bevezetett fejlesztésekkel, biztonsági intézkedésekkel és az oktatás révén nemcsak az intézmény hatékonysága és szolgáltatási színvonala javult, hanem a város lakóinak életminősége is.

„Szürke eminenciásként” kulcsszerepet játszott az informatikai rendszer fejlesztésében és karbantartásában, javította a belső kommunikációt és adatkezelést.

Szakértelme és elkötelezettsége révén az egészségügyi intézmény több területen is jelentős előrelépést tett, az általa megvalósított feladatok segítették a szolgáltatást igénybe vevők adatainak digitális kezelését, a betegvárakozási idő csökkentését.

Nagy hangsúlyt fektetett az informatikai biztonság növelésére, amely kulcsfontosságú a páciensek védelme szempontjából.

Bevezetett számos kiberbiztonsági protokollt, amelyek biztosítják a kórház informatikai rendszerének védelmét a külső támadások ellen.

Az iránymutatása mellett az intézmény dolgozói elsajátíthatták az új informatikai rendszerek használatát és a legjobb gyakorlatokat.

Több mint harminc éve fáradhatatlanul, gyakran hétvégi ügyeletet és túlmunkát is vállalva dolgozik azon, hogy a zirci kórház minél színvonalasabb szolgáltatásokat nyújtson.

Közösségi munkája is példaértékű, számos önkéntes programot népszerűsített, aktívan is részt vállalva azokban.

Szívügyének tekinti a környezetvédelmet és a fenntartható fejlődést, nem egy projektből vette ki a részét, amely hozzájárult városunk környezeti állapotának javításához, erősítve egyben a helyi lakosság környezettudatosságát.

Szakmai felkészültsége, embersége, a köz javára végzett önkéntes tevékenysége egyaránt hozzájárultak ahhoz, hogy Zirc városa egy élhetőbb, összetartóbb, fejlődő közösségé váljon.

„Zirc Kórházért” Emlékérem

Dr. Csordás József

1976-ban végzett a Semmelweis Egyetem Általános Orvosi Karán, és még ebben az évben a Veszprém Megyei Csolnoky Ferenc Kórház Baleseti Sebészeti és Ortopédiai Osztályának segédorvosa lett. Általános sebészeti és baleseti sebészeti szakvizsgájának megszerzését követően szakorvossá vált, 2000-től főorvosi címet kapott.

2008-ban a Zirci Erzsébet Kórház-Rendelőintézet dolgozója lett. 2021-től a Szent Márton Járóbeteg Központ Nonprofit Közhasznú Kft-nél is munkát vállalt.

Megyei kórházi munkássága mellett kiemelkedő sportorvosi tevékenysége is. Volt orvosa a veszprémi kézilabdacsapatnak és a labdarúgócsapatnak a nyolcvanas évektől kezdődően, majd később a balatonfüredi és a Balaton-Felvidéki kézilabdaegyesület csapatorvosaként is kamatoztatta szakmai tudását. Munkásságát több kitüntetéssel ismerték el. Nem egyszer kapott főigazgatói dicséretet, átvehette az „Egészségügy Kiváló Dolgozója” címet, két alkalommal pedig „Veszprém Városért” Érdemrendben részesült.

2012-ben a zirci egynapos sebészet vezetőjévé vált. Erőfeszítéseinek és akaraterejének köszönhetően az egynapos sebészet fellendült és teljesítménynövekedést produkált. Az akkor új helyszínen kialakításra kerülő műtő eszközbeszerzését is koordinálta, így a magas szintű felszereltség is az ő szaktudásának köszönhető. A műtéti palettát más szakorvosok idecsábításával is színesítette a zirci kórházban. Kiemelték, hogy a szakrendelő sorsát is szívén viselte, az orvoshiány beálltával a legnagyobb támaszává vált az intézménynek. Tanácsai, útmutatása mindig is a szakrendelő fejlődését eredményezték. Lelkiismeretesen látta el az itt megforduló betegeket, akik szintén nagyon ragaszkodtak hozzá. Az ő személye volt a kórház számára a sebészet és a műtő mozgatórugója. Nyugdíjazása után is mindig számíthattak rá, inspiráló volt számukra, hogy milyen szenvedéllyel, elhivatottsággal végezte a munkáját.

Dr. Csordás József hosszan tartó, súlyos betegséget követően elhunyt.

„Zirc Kórházért” Emlékérem

Dr. Vermes Tamás

Általános orvosi diplomáját 1983-ban szerezte meg Pécsett. A győri megyei kórház baleseti sebészeti osztályán kezdett el dolgozni, miközben továbbképezte magát, általános sebészetből, traumatológiából és érsebészetből is szakvizsgát tett.

1995-ben a mosonmagyaróvári kórházban megszervezte a baleseti sebészeti ellátást, majd – miután megszerezte az egészségügyi szakmenedzseri másoddiplomát – 2006-tól az intézmény főigazgatói feladatait is ellátta a kézsebészeti szakorvosi tevékenységével párhuzamosan.

A Zirci Erzsébet Kórház-Rendelőintézet főigazgatói pozícióját 2013. szeptember 1. és 2023. december 31. között töltötte be. Érkezésével egyfajta új lendület, új gondolatok is megjelentek a kórházzal kapcsolatos gazdálkodásban. Az intézmény adósságállománya az általa meghatározott bevételnövelés, teljesítmények fokozása révén a 2014. év végétől normalizálódott, adósságmentesen működött.

A kórház saját anyagi lehetőségeihez kalkulált, a fejlesztési tervben lefektetett célok szinte maradéktalanul megvalósultak. Elkészült az igazgatáshoz kapcsolódó tárgyalóhelyiség, megtörtént a parkfelújítás, a belső parkoló térkövezése, sétányok kerültek kialakításra, a krónikus belgyógyászati épület északi falainak a hőszigetelése is megvalósult. A labor átkerült a járóbeteg-szakrendelő épületébe, masszőrkezelő-helyiséget alakítottak ki, bővült a raktározási terület.

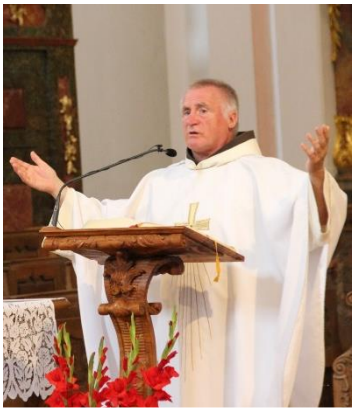
A kórház mindeközben folyamatosan vett részt pályázatokon, mely által eszközöket, gépeket szereztek be, napelemes rendszert telepítettek, a Krónikus Belgyógyászati Osztály bővítése is végbement. Európai Uniós projektek hosszú sora is megvalósult az igazgatása alatt.

Nevéhez fűződik a digitális iktatás, a kötelezettségvállalási rendszer bevezetése is.

A mindennapi munkavégzés során bástyaként állt a dolgozók mellett, munkájával pedig hozzájárult a betegellátás magas színvonalú működéséhez. Eddigi tevékenységével maradandó értéket teremtett Zircen.

Minden meccs megnyerhető, a végsőkig kell küzdeni

– Soha ne adjuk fel! – üzente nekünk *Böjte Csaba* ferences rendi szerzetes a Zircen megtartott szentmiséjén, melyet a Marosszéki Kodály Zoltán Gyermek- és Ifjúsági Kar lélekemelő koncertje kísért. Városunk az idei évben is egyik állomása volt a XI. Balatoni Csillagösvény Missziós Körútnak a negyedszázados jubileumát ünneplő Zirci Árpád-házi Szent Erzsébet Katolikus Karitász jóvoltából.

Böjte Csaba ferences rendi szerzetes és a Marosszéki Kodály Zoltán Gyermek- és Ifjúsági Kar újra vendége volt városunknak

Csaba testvér, a dévai árvák felkarolója és a Magyar Örökség-díjjal elismert Marosszéki Kodály Zoltán Gyermek- és Ifjúsági Kar negyedik alkalommal volt vendége Zirc városának a helyi karitász csoport szervezőmunkájának és a támogatóknak köszönhetően.

A már lassan hazajáró csoportot ebéddel várták a Patkó Vendéglőben, a gyerekeket és felnőtt kísérőiket *Huszár Lőrinc* plébános atya köszöntötte, majd közös imával köszönték meg az asztalra kerülő étkeket.

A délutánt az apátsági udvarban töltötték, vendéglátóik kézműves-foglalkozással kedveskedtek a lélekben már az esti fellépésre készülő énekeseknek. A juharfa alatt egy fonóműhely alakult, mely saját használatra karkötőket gyártott *Szurgyi Zsuzsanna* népi kismesterség-oktató vezetésével. *Pappné Rácz Ildikó* népi iparművész angyalkák készítését tűzte ki célul csuhéból, végül aztán szabad teret adott a fiatalok fantáziájának, és ne csodálkozzunk rajta, hogy a nyár kellős közepén naptündéreket hoztak a világra.

A forróságban hűsítően hatott az ízlésesen felszeletelt sárga- és görögdinnye, a csocsóasztal körül pedig nagy izgalmaknak lehettünk szemtanúi: talán éppen az előző napi foci EB-döntőt játszották újra a mérkőző felek, annyi különbséggel, hogy ebből a csatából csakis Erdély kerülhetett ki győztesen.

Miután elkészültek a szebbnél szebb alkotások, a Látogatóközpont előcsarnokában gyülekeztek azok, akiket a karitász az angolkertbe invitált huszonötéves születésnapja alkalmából. A park hét eleji csendjében egy új élet kezdett kibontakozni negyedszázadnyi tartalmas, áldozatkész esztendő nyomdokain: a karitász tagok és támogatóik faültetéssel ünnepelték jubileumhoz érkező fennállásukat.

Az egybegyűlteket *Ulrich Józsefné* csoportvezető köszöntötte és beszélt karitatív csoportjuk sokoldalú tevékenységéről, melyet huszonöt éve végeznek az Istentől kapott cselekvő szeretet által a rászorulók, bajbajutottak megsegítésének érdekében. Ugyanakkor azt is hozzáfűzte, hogy támogatóik nélkül – akiknek ezúton is köszönetét fejezte ki – nem tudnák ilyen színvonalon végezni a munkájukat. *Varga Zoltánné* karitász tag szívből jövő szavalata és szülinapi meglepetésként a gyermekkar éneke tette emlékezetessé az ünnepi alkalmat. A lányok karnagyuk vezetésével dalra fakadtak akkor is, amikor *dr. Ehrenberger Józsefné dr. Krisztinkovics Mária* karitász-alapító, *Ottó Péter* polgármester, a pappá szentelésének szintén huszonötödik évfordulóját ünneplő Huszár Lőrinc plébános atya és civilként *Bittmann Károly* közösen, az összefogást is példázva elültették a karitász színét jelképező vöröslevelű japán juhart.

A zirci karitász fennállásának 25. évfordulója alkalmából egy faültetésre is sor került

A facsemetét Böjte Csaba ferences rendi szerzetes szentelte meg, aki szintén köszöntötte a jubiláló zirci karitászt, kiemelve, hogy nemcsak anyagi javakkal segítik a rászorulókat, hanem a lelküket is felemelik.

Nem sokkal azután, hogy a szentelt víz cseppjeivel növekedésnek indította a juhart a ferences szerzetes, a bazilikát színültig megtöltő esti szentmiséjén arra biztatott, hogy soha nem szabad feladni. Jézus Krisztust hozta fel példának, aki nem veszekedett, nem civakodott a keresztfán, nyugalommal tűrte a fizikai szenvedéseket. De vajon a mai kor embere képes elviselni a megpróbáltatásokat?

Böjte Csaba hangsúlyozta, hogy sokkal többre vagyunk képesek, mint amit gondolunk magunkról és bármilyen feladat, amit Isten elénk állít, ránk van szabva, tehát meg lehet birkózni vele.

Mindig küzdenünk kell, ahogy tették azt a spanyolok is a labdarúgó Európa-bajnokságon, még a századik percben sem adták fel, és klasszis csapatokat legyőzve jöttek ki a küzdelmekből. Vagy ne menjünk messzire, az erdélyi énekes csapat már majd egy hete verejtékezik a kánikulában, a szép, de nem könnyű székely viseletben, napi fellépésekkel és próbákkal, mégsem fáradnak el.

Assisi Szent Ferenc sem adta fel, és említette Aquinói Szent Tamás könyvtárát is, amely a szenvedő Krisztusból épült fel, ebből merített erőt, tudást, szeretetet, és ez a könyvtár mindannyiunk számára megadatik. Az idei csillagösvénynek ugyan ez volt az utolsó állomása, de az utunkat folytatni kell, egymást biztatva, lelkesítve, vigasztalva.

Az ünnepi szentmisén közreműködött *Kapitány Dénes* orgonaművész. Ezt követően *Bittmann Zoltán* előadásában elhangzott Sajó Sándor Magyarnak lenni című verse.

A Marosszéki Kodály Zoltán Gyermek- és Ifjúsági Kar újabb felemelő koncerttel örvendeztette meg a közönségét, de még mielőtt szétszórták volna az Erdélyből hozott dalkincset, köszönetüket fejezték ki mindazoknak, akiknek a segítségével újra itt lehetnek. A templomi hangversenyt *Czakó Gabriella*, *Nagy Éva Vera*, *Lokodi Emőke* és *Sebestyén-Dósa Eszter* vezényelte, zenei kíséretet adott *Lokodi Lehel*. *Kacsó Barbara* énekhangjának a szólója által külön is a csodájára járhattunk.

„Ember tervez, Isten végez” – a padsorokból felszálló, szűnni nem akaró taps jelezte az énekesek számára, hogy ez az este nem érhet véget az előre összeállított programmal, és mindenki nagy örömére gondoskodtak is a repertoár bővítéséről. A ráadás zeneművek előadását követően, az énekszóval párosával kivonuló fiatalokat felállva éltette a közönség. Ekkor azonban még mindig nem hagytak itt minket, az ajtóban megálltak, és visszafordultak, hogy a tudtunkra adják a régi székely himnusz által: „Vándor fecske haza talál, Édesanyja fészkére száll”.

Az örömeneket – jótékonyságukról szép példát mutatva – adományokkal hálálták meg az emberek, segítve a fiatalokat, hogy párját ritkító énekhangjukat még sokfelé elrepítsék a nagyvilágban.

A szentmisét és koncertet követően a karitász szeretetvendégséggel kedveskedett a program résztvevőinek. KG

Zircen újra rálelt a boldogságra az egykori operaénekes

Kilencvenedik születésnapján köszöntötte *Ottó Péter* polgármester *Irsai Ervinné*t, a Szent Bernát Idősek Otthona lakóját.

Ünnep volt ez a hét eleji, forró nyári nap Irsai Ervinné Mária néni számára, hiszen átlépett a szépkor kapuján, július 15-én betöltötte kilencvenedik életévét.

Virággal köszöntötte őt a jeles alkalomból Ottó Péter, Zirc város polgármestere, és átnyújtotta az emléklapot, tolmácsolva arról *Orbán Viktor*, Magyarország Miniszterelnökének jókívánságát.

Irsai Ervinné Budapestről került városunkba, már hatodik éve a Szent Bernát Idősek Otthona lakója. Csaknem harminc esztendőn keresztül a Magyar Állami Operaház operaénekese volt. Nem felejti el a napot, amikor az opera- és koncerténekesi minősítésének birtokában felvételt nyert a neves intézménybe: 1963. szeptember 23-án az akkori kétszáz felvételizőből negyedikként választották ki. Pályafutása során híressé vált művészekkel dolgozhatott együtt. Munkásságát több kitüntetéssel ismerték el, és nagy búcsúünnepséget tartottak, amikor 1991-ben – nyugdíjazásával – visszavonult az énekesi pályától. Meséli, hogy egykori kollégáival a mai napig tartja a kapcsolatot, és büszkén említi meg azt is, hogy a színpadi szerepek mellett énekelt a budapesti kórusban és a Magyar Rádió énekkarában is. Mária néni negyvennégy évi boldog házasságot követően vesztette el a férjét, lánygyermekük pedig elszakadt a szülőföldtől, a tengeren túl terebélyesedett tovább a családfa három unokával és hét dédunokával. Vidámság és derű tükröződik az arcáról, hiszen mint azt hangsúlyozza, Zircen újra megtalálta a boldogságot, jól érzi itt magát, ha

Ottó Péter polgármester köszöntötte 90. születésnapján Irsai Ervinné Mária nénit

vannak is nehezebb napok, azokon mindig átsegítik az intézmény dolgozói, akiknek elismerően szól a munkájáról.

A mosolyt és szeretetet, amit tőlük kap, meg is tapasztalhatjuk, hiszen sokan gyűlnek az ünnepelt köré, hogy osztozzanak az örömében és azt egy pillanatfelvétellel meg is örökítsék. Dalra ugyan nem fakad Mária néni, de szinte hallani, ahogy a lelke mélyén énekel. (kg)

Megélni a kapcsolatainkat és a magyarság hagyományait

Kárpát-medencei tánccsoportokat látott vendégül városunk a közelmúltban. Az Erdélyből és Kárpátaljáról érkező fiatalok felléptek a „Zirc Kultúrájáért" Alapítvány főszervezésében megvalósuló, kétnapos ZIRCI FOLK fesztiválon. A csoportok ünnepélyes fogadására a Városházán került sor, majd az Erdélyi Baráti Kör Egyesület szabadidős programokat szervezett nekik.

Az erdélyi testvérvárosunkból, Barótról, továbbá a kárpátaljai Bene és Mezőgecse településekről érkező delegációkat, illetve az őket kísérő Erdélyi Baráti Kör Egyesület tagjait *Ottó Péter* polgármester köszöntötte, és bemutatta a vendégeknek az újonnan megválasztott és október 1-jével hivatalba lépő polgármestert, *Kacsala István*t.

Mivel a magasba lendülő kezek kisebbségben voltak a kérdés után, hogy kik azok, akik jártak már Zircen, városunk vezetője egy rövid történeti áttekintést nyújtott településünk történetéről, annak főbb mérföldköveiről.

Majd méltatta a hagyományok, a határon túli kapcsolatok erősítésében fontos szerepet betöltő Erdélyi Baráti Kör Egyesület tevékenységét. Emlékeztetett, hogy 2009-ben indították útjára a Kárpát-medencei Fiatalok Hagyományőrző Találkozóját, melynek fő mecénása, Kőrös János sajnos már nem lehet közöttünk. Őneki a később testvértelepülési kapcsolattá terebélyesedő kárpátaljai Dercennel történő együttműködés kialakításában is meghatározó szerepe volt.

Ottó Péter polgármester hangsúlyozta, akkor működnek igazán jól a kapcsolatok, ha

A vendégek és vendéglátóik közös csoportképe a Városházán, az ünnepi fogadást követően

azokat megéljük, ha minél gyakrabban találkoznak az emberek és meg tudják ismerni egymást, ezek a találkozók pedig mindig alkalmat teremtenek arra is, hogy a hagyományainkat, a kultúránkat, így a táncot, a népzenét életben tartsuk, kölcsönösen értéket nyújtva egymásnak.

Kitért az erdélyi Baróttal nagy múltra visszatekintő, jövőre már 35 éves testvérvárosi kapcsolatra, és reményét fejezte ki, hogy Kárpátalján is tudja majd gyarapítani Zirc a kapcsolatainak számát.

A városvezető végül köszönetét fejezte ki az Erdélyi Baráti Kör Egyesületnek a szervezőmunkájáért és a tánccsoportoknak, hogy elfogadták a meghívást.

Sztana Éva a civil szervezet részéről megköszönte az önkormányzatnak a fogadást. Elmondta, hogy Zirc várossá nyilvánításának 40. évfordulóját ünnepli idén, és ebből az alkalomból a „Zirc Kultúrájáért" Alapítvány egy négyes programot szervezett. Ennek a második állomása a ZIRCI FOLK fesztivál, melybe egyesületük is becsatlakozott partnerként.

Az önkormányzat egy kis csomagot nyújtott át minden vendégnek, amely nemcsak az itt megélt pillanatokra, hanem a kerek születésnapját ünneplő városunkra is emlékeztetheti majd a magyarajkú táncosokat. A csoportok vezetői sem érkeztek üres kézzel, jelképes ajándékkal köszönték meg a vendéglátást. KG

Nagy sikere volt az első alkalommal megrendezett ZIRCI FOLK fesztiválnak

(Folytatás az 1. oldalról)

A Rákóczi téri Reguly-szobor előtt gyülekezőket *dr. Vida Beáta*, az intézmény igazgatója köszöntötte. „Reguly Antal nevéhez bennem két fogalom kapcsolódik: az értelem és a szenvedély. Az értelem a kormány, a szenvedély a vitorla volt lelke, élete hajóján” – hallhattuk *Wenczel Zsuzsanna*, a Bakonyi Finnbarátok Köre Egyesület elnökének gondolatai közepette, aki egyben a népzenei fesztivál műsorát is vezette két napon keresztül, hangulatos, kedvcsináló programajánlóival egyik helyszínről a másikra csalogatta a vendégeket, kiváló felkészültségéről tanúbizonyságot téve népszerűsítette a népi kultúrát.

Levelei, útijegyzetei, kalendáriuma alapján festette le városunk neves szülöttének jellemét huszonéves korából, e szerint jó kiállású, jóképű, tetterős fiatalember, művelt és kellemes társalgó volt, aki hallatlanul könnyen tudott közeli, bizalmas viszonyt kialakítani szinte bárkivel. Hangsúlyozta, hogy ez a képessége nagy segítséget jelentett számára utazásai közben, a társasági és tudományos életben is.

Képes Géza „Észak vándora” című versének előadásával közreműködött *Ujvári Ivett*, az Erdélyi Baráti Kör Egyesület tagja. Ezt követően a Kárpátaljáról és Erdélyből érkező tánccsoportok ifjú képviselői megkoszorúzták Reguly Antal szobrát, majd hamarosan virággal teltek meg a kihelyezett vázák.

A pénteki nap délutánján „tudományos arcát” mutatta a rendezvény, három rendkívül színvonalas előadásra került sor a Dubniczay-teremben.

Paluch Norbert etnográfus, néptáncpedagógus indította a sort, aki Reguly Antal palócföldi kutatóútját elevenítette fel a jelenlévőknek. Nem sok időt töltött Reguly a palócok között – mindössze bő egy hónapot ölelt fel az útja – mégis terjedelmes anyagot gyűjtött össze. Ami pedig a palócokat illeti, egy olyan népről van szó, amelyet a tudomány a mai napig nem tud pontosan meghatározni, nincs egységes öntudatuk, többségében római katolikusok, akiknél megtartó erő a vallásosság, és nagyon ragaszkodnak a hagyományaikhoz. Egy kis „nyelvleckét” is kaphattunk Palócföldről.

Majd egy másik néptáncpedagógus, *Szabó Csaba* lépett színre, aki azonban ezúttal nem táncba invitált, hanem a Bakony és Balaton-Felvidék pásztortársadalmának eszköz- és viseletkultúrájába avatta be az érdeklődőket a gyűjteménye nyomán. Legalább ötféle pásztorbot, a közönség számára rejtvényként feladott használati tárgyak, kemény Sobri-kalap, amin még ettek is, kürt, kolomp cserélődtek az előadó kezében, melyeket aztán közelebbről is szemügyre lehetett venni. Azt is megmutatta, hogy a pásztorok egy bakonyi cifraszűrt hogyan alakítottak át pillanatok alatt esőtől védő sátorrá.

Varga Anna etnobiológus virtuálisan ki is vitte a legelőre a pásztorkultúrából kiokosodó közönséget. A kutatásait Zirc közelében

Erdélyi testvérvárosunk, Barót táncosainak fellépése a fesztivál pénteki napján, a Reguly Múzeum színpadán

A programon néptáncpedagógusként is aktívan közreműködő Szabó Csaba egy pásztorkürtöt szólaltat meg

megkezdő előadó egy olaszfalui tájképet vetített be a hatvanas-hetvenes évek időszakából, rajta egy falusi csordával. A 19. századi úrbérrendezésektől egészen napjainkig nyomon követhettük a fás legelők sorsát, a használati feltételeket, a tulajdonosi környezetet. Bár voltak időszakok, amikor sűrű bozóttá, szinte erdővé váltak a legelők, manapság a példaként bemutatott terület visszanyerte régi képét, és még a kétezres évek elején is hajtottak ki ide állatokat.

Aki végighallgatta az előadásokat, vélhetően sok új információval léphetett ki a Dubniczay-terem ajtaján, és ha kedve tartotta, az öreg hárs árnyékában, vonós hangszerek kíséretében Zirc környéki népdalokat tanulhatott Békefi Antal gyűjtéseiből a délelőtti táncoktatásokon is közreműködő *Császárné Borzavári Róza* népdalénekes, népzenésztől, akinek a tarsolyában már a másnapi felvonulásra is készülve több bakonyi aratódal szerepelt.

A délutáni, különböző tárgyakban megtartott könnyed „tanórákat” követően a szórakozásé volt a főszerep. Az esti órákban a Reguly-színpadhoz költözött a ZIRCI FOLK, itt léptek fel a Kárpát-medencéből érkező tánccsoportok, amelyek már kedd óta élvezték városunk vendégszeretetét. Erdélyi testvértelepülésünk, Barót Város Néptánccsoportja, és a Zircre első ízben érkező kárpátaljai Gyöngyvirág és Kék Viola Néptánccsoportok mellett a bakonynánai „Hetschal” Nemzetiségi Tánccsoport és az olaszfalui Őszikék Néptáncegyüttes gondoskodott arról, hogy igazi örömtáncba torkolljon a fesztivál. A fellépéseket követően, Szabó Csaba zenekarral kísért táncházába szinte mindenki belépett, aki élt és mozgott.

Az első nap végén nagy közönséget vonzó retró utcabál is volt a helyszínen, ahol a helyi zenészek rendezésében és közreműködésével lehetett bulizni egy nagyot Szórádi Dávid, Pilka Sándor, az Apukámék Party Team (Rudi & Zoli), továbbá Jaca & Csabika muzsikájára. Az önálló program Zirc Városi Önkormányzat, továbbá a Reguly Antal Múzeum és Népi Kézműves Alkotóház támogatásával valósult meg.

A fesztivál második napja egyben a német nemzetiség ünnepe is volt, és hogy nemcsak él, hanem jövője is van az évszázadokra visszanyúló sváb kultúrának a Bakonyban, azt a Zirci Benedek Elek Óvoda és Bölcsőde német nemzetiségi csoportjainak fellépése bizonyította. *Vajcsné Győri Éva* óvodapedagógus vezetésével, mondókákkal és néptáncelőadással örvendeztették meg a nagyszámú jelenlétével a nyitott piacteret teljesen megtöltő közönséget. Szülők, hozzátartozók büszkén állták körbe a kicsiket, volt, aki meg is örökítette készülékével a később szép emlékképpé összeálló pillanatokat. *Folyt. »*

A zirci óvoda nemzetiségi csoportjának műsora a piactéren

A pénteki programon is aktívan közreműködő Paluch Norbert szombaton sem maradt tétlen, ezúttal egy viseletes néprajzi tanórát tartott. Lencsevégre is kapták őt népviseletben a múzeum kapualjában kislányával, majd nem sokkal később már a piactéren láthattuk őket, az óvodások szívet melengető műsorát követően a rimóci lassú csárdás táncra tanították a vállalkozó kedvűeket, és bizony többen is kedvet kaptak, hogy gyorstalpaló módon elsajátítsák mestertől és tanítványától a főbb fogásokat.

A kvízjáték mellett nagy fazekakból már kínálták a gasztronómiai kísérőprogram során elkészült sváb finomságokat, amikor a szabadtéri Folk Kocsmában gyülekeztek a német nemzetiségi kultúra megélésén szorgoskodó környékbeli csoportok. Elsőként a műsorában polgári és egyházi elemeket ötvöző Nagyesztergári Német Nemzetiségi Énekkart köszönthettük, majd a bakonynánai Wasserfall Kultúrcsoport dalnokai zendítettek rá kettős tangóharmonikaszó mellett. A zenei kavalkádból nem hiányozhatott *Császár Dominik* és Császárné Borzavári Róza, előadásukban dudaszó kísérete mellett hangzottak el népdalok. A fellépők sorát a Lókútról érkező Szent Mihály Énekkar zárta, akik Békefi Antal falubeli gyűjteséből adtak elő egy csokorra valót.

A magyar népzene ikonikus alakjának számító, Liszt Ferenc-díjas *Navratil Andreá*val is együtt dúdolhatott a közönség. Repertoárjában ezúttal kizárólag palóc népdalok szerepeltek, melyeket előszeretettel sajátították el a jelenlévők, hiszen egy elbűvölő hanggal együtt adhatták elő, vagy legalábbis dúdolhatták a Tiszán innen és Dunán túlról a Bakonyba repülő dallamokat.

Az aratási felvonulást követően a jeles naphoz kapcsolódó szokásokat is felelevenítették a hagyományőrző csoportok

A hangulatot már megalapozták az énekkarok, előadók az aratási felvonuláshoz és mulatsághoz, melyet nagy készülődés előzött meg: a múzeum udvarában sereglettek össze a vármegye különböző helyeiről érkező tánccsoportok, hogy énekszóval, aratókoszorúkkal, kis búza- és rozmaringcsokrokkal, az elsajátított aratódalkincset is elhintve, a nyár idusának jeles napja előtt tisztelegve útnak induljanak a városban.

Aztán amikor a kis városi sétát követően visszatértek a rendezvény helyszínére, fergeteges aratási mulatság vette kezdetét. A hangulatért *Dékmár Szabolcs* vőfély és a városlődi Pergő-Rozmaring Táncegyüttes felelt, a táncos vigadalom mellett a szokásokhoz híven még bolond menyasszonyt és bolond vőlegényt is választottak.

A nap egyik fénypontjaként Navratil Andreával dúdolhatott a közönség, Császár Dominik és Császárné Borzavári Róza kísérte

A szombati napra és egyben a rendezvényre a koronát a Veszprém vármegye cigány folklórjának legkiemelkedőbb képviselőjeként számon tartott, az öt évvel ezelőtt Zircen már fellépő Fláre Beás együttes tette fel, koncertjükön vendégelőadóként közreműködött a városunkhoz sok szállal kötődő *Vastag Richárd* néptáncoktató.

A szervezői csapat a családokról sem feledkezett meg: az első napon a KL Színház Sárkányölő Sebestyén című mesejátéka, másnap a népdalénekesként is ismert *Écsi Gyöngyi* által előadott palóc népmese Szőlőszem Kálmánról egyaránt nagy sikert aratott, a mesélők a közönséget is bevonták a bábos játékba, és nemcsak a gyerekek, a szülők is mindvégig együtt éltek a szabadtéri színházzal.

Tánciskola, kékfestők, sváb konyha

A ZIRCI FOLK mindkét napja a Zirci Reguly Antal Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola „F” épületének tornatermében indult, ahol a bakonyi polgári és a páros táncok fortélyait sajátíthatták el az erdélyi és kárpátaljai táncos fiatalok, valamint a környékből, illetve a vármegyéből érkező tánccsoportok *Dékmárné Forgács Zsuzsanna* és Szabó Csaba néptáncpedagógusoktól, Császárné Borzavári Róza zenekara kíséretével.

Kísérőprogramokat is kapcsoltak a szervezők a főműsorok mellé. Az alkotni vágyókat a Győri Kékfestő Műhely és *Szurgyi Zsuzsanna* népi kismesterségoktató várta mind a két napon.

A Zirci Piacot üzemeltető Vidéken „Bénázók” Egyesület pénteken gyógynövényes foglalkozást tartott az udvaron.

A házigazda intézmény munkatársai a Regulyversum kiállítást felfedező játékkal készültek erre az alkalomra *Kirmer Anna* néprajzos munkatárs közreműködésével.

Ételbemutatóval egybekötött kóstolóra is sor került szombaton: a gasztronómiai szektorban a vendégek jóízűen fogyasztották a *Somogyi Tamás* mesterséf és diákjai által elkészített sváb húsgombócot és krumplis stercet, és nagy keletje volt *Brevics Lászlóné* pirított krumplis gombócának és tökfőzelékének is.

Brevics Lászlóné konyhai workshop keretében adta át tudását a fiataloknak – az ételből kóstolni is lehetett

A nagy sikerrel lebonyolított ZIRCI FOLK fesztivál a „Zirc Kultúrájáért” Alapítvány főszervezésében, *Wolfné Litter Beáta* szakmai vezetésével, a Reguly Antal Múzeum és Népi Kézműves Alkotóház és – a szombati napon – a Zirci Német Nemzetiségi Önkormányzat társszervezésében valósult meg. Példaértékű együttműködés is létrejött a program körül, melyből civil szervezetek, intézmények, a városi önkormányzat, vállalkozások, önkéntesek és magánszemélyek egyaránt kivették a részüket. A négy rendezvényből álló ZIRC40 sorozatot a Miniszterelnökség Városi Civil Alapja, a szombati német nemzetiségi programokat a Nemzeti Együttműködési Alap és a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. is támogatta.

A „Zirc Kultúrájáért” Alapítvány ezúton is köszöni a helyi együttműködéseket, támogatásokat, és mindenkit szeretettel vár a következő ZIRC40 rendezvényére, a szeptember 28-ai Bakonyi Mustra programjaira! KG

Fotók: Szerző, Szervezők, dr. Tóth István

A zuzmók színes világától a harmincas évek báli hangulatáig

Ha eddig esetleg ismeretlen volt bárki számára is a zuzmók világa, annak lehetősége nyílt felfedezni a különleges élőlényeket a zirci Múzeumok Éjszakáján, miképpen az időben is visszarepülhettünk csaknem száz évet, ha beléptünk egy boltíves kapun.

A Múzeumok Éjszakájának zirci programja immár hagyományosan egy időszaki kiállítással vette kezdetét az MTM Bakonyi Természettudományi Múzeumának Sarok-Galériájában „Fedezd fel a zuzmók ismeretlen világát!” címmel.

Éppen befordultunk a szombat estébe, amikor *dr. Kutasi Csaba*, a tárlatnak helyet adó intézmény igazgatója köszöntötte az érdeklődőket. Elmondta, hogy országosan ez a huszonkettedik Múzeumok Éjszakája, intézményük pedig majdnem a kezdetektől, 2006 óta csatlakozik a programhoz.

A kiállítás-megnyitóról bővebben lapunk 12. oldalán olvashatnak.

A zuzmókat nemcsak életnagyságban, hanem mikroszkóp alatt is szemügyre lehetett venni a múzeum saroképületében, ultraviola-fény mellett is elénk tárult a színes világuk. Kész laboratóriummá alakult át a közművelődési terem, nem volt olyan asztal, ahol ne vizsgálgattak volna valamit az intézmény munkatársainak közre-működésével: nemcsak a SarokGaléria újdonsült hőseit nagyították fel, hanem a baglyok étlapjába is bepillantást nyerhettek azok, akik a mikroszkóp csövére helyezték a szemüket.

„Miből lesz a cserebogár?” – tesszük fel a kérdést, amikor nem gondoltuk volna valakiről, hogy ennyire viheti az életben, nos ezúttal szó szerint keresték rá a választ, hiszen a rovarok fejlődési módját is végig lehetett kísérni a lárvától az imágóig, még kísérletet is végezhettek a vállalkozó kedvűek az azúrlepkével, vagy éppen a rózsabogárral. Alkalmi tárlatok is várták az érdeklődőket: a gyerekek előszeretettel simították végig a szürke farkas, az európai borz, vagy éppen a vidra szőrét, egy vitrinből dinófejek meredtek ránk, a falakat pedig *Ujvári Zsolt* lenyűgöző makrofotói színesítették.

A 2024. év ősmaradványának a gyapjas mamutot választották, és mivel Zircen két „jégkorszaki óriással” is találkozhatunk, szinte adta magát egy ehhez kapcsolódó kiállítás és kötetlen beszélgetés a geológiai gyűjteményben. A kézműves foglalkozások is ehhez a tematikához kapcsolódtak, át lehetett élni egy kicsit az ásatás izgalmait, és az idei év emlősének választott vadmacskát is megalkották a gyerekek.

A Múzeumok Éjszakáján már hagyományosnak mondható, mindig sok érdeklődőt vonzó Éjszakai denevérparti is az MTM Bakonyi Természettudományi Múzeumának szervezésében zajlott le, *Mészáros József* denevérkutató az arborétumi tónál tartotta meg izgalmas bemutatóját.

Időutazás, „laboratóriumi” vizsgálatok, koncert – az idei évben is számos élményt tartogattak a Múzeumok Éjszakájának zirci programjai

A Rákóczi téren van egy boltíves kapu, amelyen szombat este átlépve egészen a múlt század harmincas éveiig repülhettünk vissza az időben: a Reguly Antal Múzeum és Népi Kézműves Alkotóház a közelmúltban megnyílt, Cuhavölgyi Klára kutatásaira épülő „Zirci nők” című időszaki kiállítása köré építette programját Szent Iván éjjeléhez kapcsolódóan.

Az időutazáshoz persze nem volt elég átlépni a boltíves kapun, kellettek hozzá az ötletgazdák, és az önkéntesek, támogatók, akik által a program megvalósulhatott, igazi retro élményben részesítve a vendégeket.

Megidézték, hogy milyen is volt a zirci bálok légköre, az arra való felkészülés az 1930-as években. Nem véletlen, hogy a házigazdák közül is láthattunk pöttyös ruhában sürgő-forgó munkatársakat, akár egy nyári farsang, úgy rejtette el a korabeli viselet a frizurával együtt a valódi éneket.

A lázas készülődés a műhelyekben folyt, ahol még szépségszalon is várta a hölgyeket, maga a fodrász is mintha a harmincas évekből bújt volna elő. A kézműves foglalkozások során legyezők is készültek, amelyek nemcsak a bálban, de a fülledt nyári melegben is jól jöttek, még akkor is, ha szombatra már megpihent a korábbi napok kánikulája.

A mézeskalácsosműhelyben több generáció gyúrta együtt a tésztát, kopogott a sodrófa, büszkén mutatták a gyerekek az apró szívecskét, tulipánt, amit aprósüteményként megformáztak. A műhelysoron egy korabeli borbélyüzletet is berendeztek, és a „női uralom” közepette az urakról sem feledkeztek meg, számukra bajuszversenyt hirdettek a szervezők.

Majd elfelejtettük elújságolni, hogy a múzeumba betérők – közöttük sok családdal is találkozhattunk – egy hirdetőoszlopról informálódhattak, melyen jól megfért a korabeli nők portréja, a Zirc és Vidéke újság 1935-ös száma, és a magyar filmklasszikus, a Meseautó reklámplakátja. A filmet késő este le is vetítették a kerti moziban.

A Bakonyi Veterán Klub jóvoltából két cabrio is leparkolt az udvarra, ők ugyan nem ’34-ből repültek előre kilencven esztendőt, de a szóban forgó mozifilm ezredfordulós feldolgozásában már láthattunk ilyet, veterán kortársaik pedig a múzeum mögötti területen sorakoztak fel a közönség előtt.

Volt, aki be is pattant napjaink meseautójába, mások egy asztalt körülülve társalogtak, a kockás abroszokon előkerültek a kártyapaklik, és amikor besötétedett, a reflektorok is felgyúltak, színpadra lépett a veszprémi Swing-swing együttes, hogy még tovább fokozza a harmincas évek báli hangulatát.

Maga az események kiindulópontja, a „Zirci Nők” című tárlat is tárt kapukkal várta az érdeklődőket, és a Regulyversum – mindent Regulyról állandó kiállítást is ingyenesen meg lehetett tekinteni.

A Zirci Piac sem először mutatta meg „éjszakai arcát”, a kitelepülő árusok mellett különböző programokat kínált a közönségnek a „Vidéken Bénázók” Egyesület, tekintettel a szomszéd, a Reguly Antal Múzeum és Népi Kézműves Alkotóház „nőies” tematikájára is. Ezen az estén nemcsak a vásárlóké, hanem „Mindenkié” volt a piac, a gyerekek például mókás játékok során tehették próbára ügyességüket.

A Zirci Ciszterci Apátság is csatlakozott a Múzeumok Éjszakája programhoz, a Látogatóközpont valamennyi attrakciójába ingyenes volt a belépés. „Mesél a Kert” címmel vezetett sétákra lehetett előzetesen feliratkozni. A bazilikában nyáresti orgona- és szaxofonkoncerttel kedveskedtek a szervezők *Szepesi Bence* klarinét- és szaxofonművész, valamint *Finta Gergely* orgonaművész közreműködésével.

Az Országos Széchényi Könyvtár szervezésében újabb rendhagyó tárlatvezetésre került sor a Ciszterci Műemlékkönyvtárban, és az igényes zene a korábbi évek gyakorlatához hasonlóan ezúttal sem hiányozhatott a könyvtár falai közül, a Barokk teremben az Uher Bálint Quartet lépett fel. KG

Tovább erősödött a zirci Béla hírneve

Tanulmányi, kulturális és sportversenyeken is kiemelkedő eredményeket értek el a III. Béla Gimnázium, Művészeti Szakgimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola diákjai a 2023–2024-es tanévben.

A kétévente megrendezett újkori dunántúli középiskolás versenyen, a Helikoni Ünnepségeken mozgókép és multimédia kategóriában *Kovács Luca* és *Imre Boglárka* „Ábránd” című filmetűdjével ezüstminősítést kapott, míg *Börcsök Nikoletta* vizuális művészetek kategóriában fődíjas lett és a legkiemelkedőbb aranyminősítésben részesült.

A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara által szervezett Országos Szakmai Tanulmányi Versenyen *Schmidt Kiara* országos első helyet érdemelt ki grafikus szakmában. Az Országos Festészetversenyen és az Országos Rajzversenyen dobogós helyezést ugyan nem értek el a bélás diákok, de csakugyan eredményesen szerepeltek.

A Zrínyi Ilona Matematika Verseny vármegyei döntőjében *Berkes Mihály* ötödik, *Sárossy Bence* hetedik helyen végzett, a vármegyei német nyelvi versenyen *Kacsányi Kitti* második helyezést ért el, és ugyanilyen szép eredménnyel zárta az „Alba Regia” középiskolai történelmi vetélkedőt *Gombor Lilla*. Az Országos Középiskolai Tanulmányi Versenyen *Palánkai Tünde* angol nyelvből és biológiából továbbjutott a második fordulóba.

Az Országos Lövész Diákolimpián légpisztoly versenyszámban a *Tamás Dorina*, *Dömsödi Renáta*, *Bittmann Teréz* összetételű csapat a dobogó legmagasabb fokára állhatott fel és két további érmet is gyűjtöttek a zirci diákok egyéni kategóriában: *Vintze Regina* második helyen végzett zárt irányzékú légpuska negyvenlövéses számban, Bittmann Teréz harmadik helyezést ért el szintén zárt irányzékú légpuskával.

A Veszprém Vármegyei Atlétikai Ügyességi és Váltófutó csapatbajnokságon, magasugrásban nem talált legyőzőre a *Kerekes János*,

Több kategóriában is díjazottak lettek a zirci diákok Keszthelyen (Fotó: Gimnázium)

Krizmanich Máté, *Kopházi Norbert*, *Táncos Olivér*, *Tribel András* alkotta csapat, és majdnem ugyanezzel a formációval svédváltóban második helyen értek célba.

A zeneiskolások sem maradtak adósak a remek szerepléssel. A XXXIII. Lantos Magda Regionális Zongoraversenyen tavaszi aranyeső hullott az iskolára: *Kapitány Dénes* tanítványai közül *Varga Levente Endre* Kiemelt Arany-, *Jóföldi Kata* és *Fisli Levente* Arany-minősítésben részesült.

A Zirci Tücsökzenekar is kiemelkedően szerepelt *Tarcsay Beáta Éva* tanárnő vezetésével a Balatonalmádi Kamarazenei Találkozón. Veszprém vármegye tizenkét zeneiskolájából tizenkilenc kamaracsoport vett részt az eseményen, és közülük a zirci zeneiskola hegedűs együttese hozta el a nívós zsűri által kiosztott két Kiemelt Arany minősítés közül az egyiket. (kg)

Élmények útján tanulni

A Határtalanul program keretében Erdélyben kirándult a Zirci Reguly Antal Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola.

Az ötnapos program során a zirci iskolások megismerhették Erdély történelmi nevezetességeit, természeti értékeit. Bikfalvára utaztak az első napon, útközben Déva vára mellett elhaladva felelevenítették a vár történetét.

A második nap Alsócsernátonon, a Skanzenben indult, itt betekintést nyerhettek a székely népi építészet és életmód rejtelmeibe. Kézdivásárhelyen megismerkedhettek a város történelmével és építészeti különlegességeivel.

Majd természetjáró túra következett a programok sorában. Először az Apor lányok feredőjéhez, egy gyógyító hatású termálvizes forráshoz látogattak el.

A vulkanikus gázkitöréseiről és különleges atmoszférájáról híres torjai büdösbarlangot végül nem láthatták, mégis a kirándulás egyik legizgalmasabb állomása lett a csoport számára, hiszen pár méterre a sziklaüregtől egy medvecsaládddal találkoztak. A pedagógusok utasítására azonnal hátat fordítottak, és visszamentek a buszhoz.

A Szent Anna-tó sem maradhatott ki a sorból, a vulkáni eredetű állóvíz történetéből – kitérve a legendára és a valós kialakulásra is – útközben „feleltek” a tanulók.

A Mohos-tőzegláp különös növény- és állatvilágát egy vezetett túra során tapasztalhatták meg.

A Zirci Reguly Antal Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola diákjai, tanárai Kézdivásárhelyen (Forrás: Iskola)

A harmadik napon egy erődtemplom került a górcső alá Prázsmáron, ennek érdekessége, hogy néhány elemét a mai napig használják eredeti céljának megfelelően. Brassón a Fő téren, a Fekete-templomnál jártak, és különféle történetekkel lettek gazdagabbak a szemügyre vett nevezetességekről. A Cenk-hegy tetején, a Brassó feliratnál fotózkodtak is. A libegőzés során belátták az egész környéket, s innen nagyon jól tanulmányozhatták a felszíni formákat is. A futballkedvelők nagy örömére a Sepsi OSK stadionjába is ellátogattak.

Régi kapcsolatok fémjelezték a negyedik napot. Előbb a sepsiszentgyörgyi Székely Mikó Kollégium vendégei voltak a Regulysok, ahol egy fiú labdarúgó- és egy lány kézilabdamérkőzésre került sor. A sportesemény barátságos szellemét bizonyítja, hogy a házigazda csapatok tagjai a zirciekkel tartottak további programjaikra, így a Vadászati Múzeumba és a Székely Nemzeti Múzeumba.

Kököshöz is fűzik erős szálak a zircieket, itt a helyi lakók vendégszeretetét élvezhették. A falu melletti csatában érte halálos lövés Gábor Áront, a híres ágyúöntőt. Szobránál megemlékezést is tartottak az ottani diákokkal együtt. Megismerkedtek egy tehenészeti teleppel, a közösségi házban megkóstolták a helyi termékeket. A helyi unitárius templomba is ellátogattak, és éppen jókor, hiszen szerencséjük volt bepillantást nyerni egy helyi régészeti ásatás folyamatába.

„Este a szálláson vacsoráztunk, majd sötétedésekor mindenki felment a dombra. Ott közösen elénekeltük a Székely Himnuszt, gyújtottunk egy nagy tábortüzet és dalokat énekeltünk. Szívem szerint újra visszamennék, nagyon jó volt Erdélyben!” – olvasható az egyik diák élménybeszámolójában.

A zirci általános iskola összesen több mint kétezer kilométert tett meg az útja során, a fiatalok sok élménnyel és ismerettel gazdagodva tértek haza. KG

Jubilált a Közép-Dunántúli Piros jelvényszerző mozgalom

(Folytatás az 1. oldalról)

A Reguly Antal Múzeum és Népi Kézműves Alkotóház mögötti területen, a piactéren gyülekeztek a túrázók, ruházatukkal felkészülve az időjárás szeszélyeire: hol lógott az eső lába, hol kisütött a nap, hol feltámadt a szél ezen a kánikula után ébredő nyári reggelen. A piros jubileumra sárga pólók készültek, a nordic walking botok mellett előkerültek a napellenző sapkák és az esőköpenyek, volt, aki a szíve fölé a túra színét jelző kis szalagot tűzött, így készült a hosszú útra. Amikor pedig az utolsó túrázó neve is felkerült a papírlapra, a szemek egy pontra szegeződtek. Elsőként *Sűdy Péter*, az Észak-Dunántúli Területi Természetbarát Szövetség elnöke köszöntötte a sporttársakat, az évforduló alkalmából egybegyűlteket.

Emlékeztetett a tíz évvel ezelőtti eseményre, amikor szintén Zircen a Piros túra tízéves évfordulóját ünnepelték. Megtudhattuk, hogy addig 260-an teljesítették a túrát, ez a szám napjainkra 873-ra emelkedett, azaz jó esély van arra, hogy idén az ezredik túrázó is célba ér a Piroson.

Sűdy Péter örömét fejezte ki, hogy a második jubileumi vándorlásra is ilyen nagy létszámban kerülhet sor. Hangsúlyozta, hogy a túrát nemcsak a szövetségük, illetve a három vármegye – Veszprém, Fejér, Komárom-Esztergom – vezetése szervezte, hanem Zirc

A város részéről Kacsala István mondott ünnepi köszöntőt

Városi Önkormányzattól is nagyon sok segítséget kaptak.

A túrázókat *Kacsala István*, Zirc város október 1-jével hivatalba lépő polgármestere is köszöntötte. Mint azt elmondta, 2004. április 3-án Várpalotán avatták fel a piros jelzésű túraútvonalat. A résztvevők, akik ezt bejárják, a Közép-Dunántúli Régióval ismerkedhetnek meg, a Bakony, a Vértes, a Gerecse tájaival, nevezetességeivel. A túra kiindulópontja Zirc, ahol a néprajzkutató, utazó, nyelvtudós Reguly Antal született. Fel is idézte az „észak Kőrösi Csomájának” nagy utazását, amely 1839 júniusában, azaz pontosan 185 évvel ezelőtt vette kezdetét.

Kutatóútjának első állomása a svédországi Stockholm volt, ahonnan 1841-ben érkezett meg Szentpétervárra Finnországon keresztül. 1843 októberéig gyűjtötte össze azt a pénzösszeget, amelynek a segítségével el tudott indulni az Urálon túl fekvő szibériai Tobolszk városába, majd onnan a sarkkör környékén élő hantik földjére. Reguly utazásainak értékét jelzi, hogy miután 1846-ban visszatért Szentpétervárra, az orosz akadémia megbízta őt az expedíció során bejárt területet ábrázoló térkép elkészítésével. 1847-ben tért vissza Magyarországra, ahol az akadémia az általa felhalmozott tárgyakból megtartotta hazánk történetének első néprajzi kiállítását.

Beszélt arról is, hogy a néprajzkutató, nyelvtudós életútját és munkásságát az 1992-ben alapított Reguly Antal Múzeum és Népi Kézműves Alkotóház mutatja be, ahol nemcsak a kiállítás tekinthető meg, hanem virtuálisan bejárható az a nyolc évig tartó túra, amely nagyszerű méretűre és eredményűre sikerült. Hozzátette, hogy léptékben ugyan egy kicsit eltérő, de a maga impozáns, közel háromszáz kilométeres hosszúságával jelzett turistaút bejárása során is nagyon sok ismerettel és élménnyel gazdagodhatnak a résztvevők. Az útvonal érinti Várpalota, Oroszlány, Mór városokat, és a Duna-parton fekvő Piszkéig tart.

Kacsala István köszönetét fejezte ki a szervezőknek és a túravezetőknek, egyúttal élményekben, eredményekben gazdag túrázást kívánt az útnak indulóknak és azoknak is, akik csatlakoztak a vándorláshoz. KG

Tudnak valamit, amire más élőlények nem képesek

„Fedezd fel a zuzmók ismeretlen világát!” címmel nyílt időszaki kiállítás az MTM Bakonyi Természettudományi Múzeumának SarokGalériájában, a Múzeumok Éjszakája rendezvényén.

Elsőként *dr. Kutasi Csaba*, a tárlatnak helyet adó intézmény igazgatója köszöntötte az érdeklődőket. Örömét fejezte ki, hogy az idei évben két kollégájuk is tudományos fokozatot szerzett, akik nemcsak a tudományban, hanem a közművelődés területén is szép eredményeket értek el.

Egyikük *dr. Sinigla Mónika*, aki a zuzmók vizsgálatával érdemelte ki a minősítést, azaz ebbéli témáját prezentálja az október 7-ig látható kiállítás, amely a Nemzeti Kulturális Alap segítségével jött létre. A múzeum igazgatója köszönetét fejezte ki a támogatónak és minden munkatársának, aki közreműködött a tárlat installálásában.

Dr. Farkas Edit, az ELTE habilitált doktora, a Magyar Tudományos Akadémia doktora, tudományos tanácsadója ritka alkalomnak nevezte, amikor zuzmókkal kapcsolatos kiállítás megnyitására kerül sor, hangsúlyozta, hogy mindez dr. Sinigla Mónika érdeklődésének és lelkesedésének köszönhető.

– Apró termetük és kevésbé szembetűnő mivoltuk miatt csak keveseket ragad meg a zuzmók különleges szépsége. Pedig aki közelebbről, akár csak egy kézi nagyító segítségével alaposabban szemügyre veszi ezeket az élőlényeket, olyan formákkal és színekkel találkozhat, ami más élőlények esetében nem jellemző – mondta a tudományos munkatárs, majd alaposan kielemezte a zuzmókat, így például megtudhattuk, hogy összetett élőlényekről van szó, melyeket nagyobb részben gombák alkotnak.

Kiemelte azt is, hogy a zuzmók megjelenése rendkívül változatos, formagazdag. A bevonatjellegű kéregzuzmók különböző színű, térképszerű

Dr. Farkas Edit és dr. Kutasi Csaba a zuzmókat bemutató kiállítás megnyitóján

foltokat képeznek a kőzeteken, a lombos vagy leveles telepűek hullámos lebenyei gyakran gyökérszerű függelékekkel kapcsolódnak a talajhoz, vagy a fakéreghez. A bokros zuzmók elágazó, hengeres vagy lapos ágaikkal apróbb bokrokra emlékeztetnek.

A zuzmók még azt is elmondhatják magukról, hogy bennük legalább ezerféle, olyan szerves vegyület, speciális zuzmóanyag fordul elő, amit semmilyen más élőlény nem tud előállítani, ezáltal egyedülállóak az élővilágban. Ezek az anyagok egyrészt az erős napsugárzástól, az UV-fénytől, másrészt pedig a rovarkártevők ellen védik az élőlénycsoportot. Ugyanakkor színanyagokat is vonnak ki belőlük, szerepük van a kölni előállításában, az illatanyagok megőrzésében.

A tudományos értekezés mellett a zuzmók különleges világába zongoraszó vezette be a látogatókat, a kiállítás-megnyitón közreműködtek a III. Béla Gimnázium, Művészeti Szakgimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola zeneiskolás diákjai, *Varga Levente Endre*, *Jóföldi Kata* és *Lázár Hanna*. Felkészítő tanáruk, *Kapitány Dénes* is elkísérte tanítványait az eseményre.